

Sygn. akt I NWW 249/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie N. B. oskarżonej o czyn z art. 212 § 1 k.k. przez oskarżyciela prywatnego P. K.

na skutek wniosku oskarżyciela prywatnego o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w W. A. B. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Warszawie, sygn. IX Ko 379/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2023 r.,

nie uwzględnia wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 listopada 2022 r., na podstawie art. 26 § 2 u.SN, Sądowi Najwyższemu – Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych przekazano wniosek oskarżyciela prywatnego P. K. (dalej także: wnioskodawca) z 4 listopada 2022 r. o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w W. A. B., w sprawie X Kz 758/22, toczącej się przed Sądem Okręgowym w Warszawie.

We wniosku z 4 listopada 2022 r. wnioskodawca m.in. wniósł o przekazanie sprawy Sądowi Najwyższemu, zarzucając brak niezależności sądu i niezawisłości sędziego. Wnioskodawca wskazał również, że doszło do rażącego naruszenia art. 42a p.u.s.p. poprzez niepoinformowanie go o składzie (o fakcie wyznaczenia SSO A. B.). We wniosku podniesiono również, że sędzia objęty wnioskiem to bliska koleżanka innych sędziów, a sędziowie ci są jej znajomymi oraz, że „oczywistym jest, że będzie ona niniejszą sprawę manipulować i fałszować

[...]”. Jako dowód na swoje twierdzenia wnioskodawca podał „akta spraw”, swoje zeznania oraz „dokumenty Pokrzywdzonego”.

Na końcu swojego wniosku P. K. wskazał, że [pisownia oryginalna]: „Ta sama okoliczność dotyczy pozostałych pracowników sędziowskich SO W., zwłaszcza, że wspomniane wyżej postępowania są znane wśród tychże pracowników sędziowskich, co powoduje, że nie będą oni chcieli orzekać wbrew przyjętej korzystnej dla oskarżonej linii”. P. K. do wniosku załączył również listę zawierającą imiona i nazwiska kilkudziesięciu sędziów z odręcznym dopiskiem „i inni jeśli niewymienieni”.

Zgodnie z zarządzeniem z 7 grudnia 2022 r. zwrócono się do wnioskodawcy, o wskazanie w terminie 7 dni, czy z uwagi na podniesione we wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w W. A. B. zarzuty, wnosi o rozpoznanie tegoż wniosku w trybie art. 26 § 2 u.SN, czy też w trybie przewidzianym w art. 42a § 3 i n. p.u.s.p., wskazując, iż brak stanowiska w wyznaczonym terminie będzie równoznaczny z wnioskiem o nadanie wnioskowi o wyłączenie sędziego biegu w trybie art. 26 § 2 u.SN.

W odpowiedzi na wezwanie, wnioskodawca, z zachowaniem 7-dniowego terminu, wskazał, że „wniosek dotyczy odrębnie art. 26 ustawy a odrębnie 42a ustawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wniosek o wyłączenie sędziego został przekazany do Sądu Najwyższego postanowieniem Sądu Okręgowego wydanym w oparciu o art. 26 § 2 u.SN, a przepis ten wyznacza kognicję i granice jakimi jest związany Sąd Najwyższy w rozpoznaniu wniosku. Innymi słowy, Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania wniosku wyłącznie w zakresie zarzutów braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego.

Zgodnie z art. 26 § 2 zd. 1 i 2 u.SN do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku

niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Wnioskodawca podniósł brak niezawisłości i niezależności, jednak brak we wniosku dowodów, które mogłyby świadczyć o zaistnieniu tychże przesłanek. Co prawda wnioskodawca wskazuje, że dowód taki stanowić mają „akta spraw”, jego zeznania oraz „dokumenty Pokrzywdzonego”, niemniej brak odwołania do jakichkolwiek okoliczności, które miałyby wynikać z wyżej wymienionych np. jakie konkretnie okoliczności, podniesione w (znajdujących się w aktach) zeznaniach, w jakim terminie złożonych, miałyby świadczyć o braku niezawisłości (niezależności) sędziego objętego wnioskiem. Brak sprecyzowania powyższego uniemożliwia uwzględnienie wniosku. Przy formułowaniu zarzutu, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, konieczne jest bowiem konkretne wskazanie, z jakiego powodu w danej sprawie naruszona miałyby być niezależność sądu lub niezawisłość sędziego i przytoczenie okoliczności uzasadniających te zarzuty. Wnoszący wniosek powinien przywołać sytuacje, które świadczą o zaistnieniu takich okoliczności i przynajmniej je uprawdopodobnić. Wnioskodawca, wbrew spoczywającym na nim ciężarze dowodu, nie wykazał okoliczności braku niezawisłości lub niezależności, a zatem jako nieznajdujące oparcia w materiale dowodowym, nie mogły one stanowić faktycznej podstawy rozstrzygnięcia.

W odniesieniu do zarzutu wnioskodawcy, że doszło do rażącego naruszenia art. 42a p.u.s.p. poprzez niepoinformowanie go o składzie (o fakcie wyznaczenia SSO A. B.), niezależnie od tego, że okoliczność ta nie mogłaby świadczyć o braku niezawisłości bądź niezależności sędziego objętego wnioskiem ani nie jest to zarzut, który mógłby być przedmiotem niniejszego postępowania, wskazać należy, że na mocy art. 42a § 3 p.u.s.p. dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 6, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego

oraz charakteru sprawy, a zgodnie z art. 42a § 4 p.u.s.p. wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w § 3, może być złożony wobec sędziego wyznaczonego do składu sądu rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji lub apelację, z wyłączeniem spraw, w których termin do ich rozpoznania i wydania orzeczenia jest nie dłuższy niż miesiąc od dnia złożenia pisma procesowego wszczynającego postępowanie w sprawie. Tym samym, w świetle art. 42a § 4 p.u.s.p., sędzia objęty wnioskiem w niniejszej sprawie, nie jest ani sędzią wyznaczonym do składu sądu rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji, ani apelację.

Na marginesie należy przypomnieć, że na końcu swojego wniosku P. K. wskazał, że [pisownia oryginalna]: „Ta sama okoliczność dotyczy pozostałych pracowników SO W., zwłaszcza, że wspomniane wyżej postępowania są znane wśród tychże pracowników sędziowskich, co powoduje, że nie będą oni chcieli orzekać wbrew przyjętej korzystnej dla oskarżonej linii”. Tym bardziej przemawia to za uznaniem, że istnieje jedynie subiektywne przeświadczenie wnioskodawcy odnoszące się do ogółu sędziów Sądu Okręgowego w W., jakoby ich również dotyczyły okoliczności wskazane we wniosku, ale również na poparcie tych twierdzeń wnioskodawca nie przytoczył żadnych okoliczności.

Podsumowując, przytoczona we wniosku argumentacja nie stanowiła uzasadnienia dla podniesionych twierdzeń o braku niezależności sądu lub niezawisłości sędziego A. B.. Brak powołania i uprawdopodobnienia przez wnioskodawcę jakichkolwiek okoliczności faktycznych, które mogłyby świadczyć o naruszeniu standardów niezawisłości i niezależności w niniejszej sprawie, skutkować musi nieuwzględnieniem wniosku jako niezasadnego. Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie art. 26 § 2 u.SN, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.